

Оқытушы пәнінің оқу-әдістемелік кешенін әзірледі: тарих ғылымының кандидаты, доцент Қасымова Сәуле Сүйіндікқызы, философия ғылымының кандидаты, доцент Нұрман Бахредден Ғабдылбақиұлы, әлеуметтану ғылымдарының кандидаты, профессор Матвеевкова Людмила Геннадьевна, аға оқытушы Сиводедова Анастасия Васильевна, аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекұлы.

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланған

Хаттама № _____ «_____» _____ 2013 ж.

Каф.меңгерушісі _____ «_____» _____ 2013 ж.
С.Б.Балшикеев

Сәулет- құрылыс институтының оқу - әдістемелік Кеңесімен мақұлданған

Хаттама № _____ «_____» _____ 2013 ж.

Төраға _____ «_____» _____ 2013 ж.

_____ кафедрасымен келісіледі
(кафедраның аты)

Кафедра меңгерушісі _____ «_____» _____ 2013 ж.
(қолы)

_____ кафедрасымен келісіледі
(кафедраның аты)

Кафедра меңгерушісі _____ «_____» _____ 2013 ж.
(қолы)

1 Оқу жұмыс бағдарламасы (Syllabus)

1.1 Оқытушы туралы мәліметтер және байланыстық ақпарат

Қасымова Сәуле Сүйіндікқызы тарих ғылымының кандидаты, доцент,
Нұғман Бахредден Ғабдылбақиұлы философия ғылымының кандидаты,
доцент,

Матвеевкова Людмила Геннадьевна әлеуметтану ғылымдарының
кандидаты, профессор

Сиводедова Анастасия Васильевна, аға оқытушы

Жетпісбаев Айдар Отарбекұлы, аға оқытушы.

ӘГП кафедрасы ҚарМТУ-нің 1 корпусында (Бейбітшілік Бульвары, 56), 223 аудиторияда орналасқан, байланыс телефоны 565932 (қосымша 2052)

1.2 Пәннің еңбек сыйымдылығы

Се- местр	Кредиттер саны Кред. ESTC	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағат саны	Жалп ы сағат саны	Бақылау түрі
		Біріккен сағаттар саны			СОӨЖ сағат саны	Бар лық саға т			
		Дәрістер	Семинар сабақта ры	Зертх/ сабақ тар					
4	2 / 3	15	15		30	60	30	90	Емтихан

1.3 Пәннің сипаттамасы

«Саясаттану» пәні жоғары оқу орындарында оқытылатын міндетті жалпы білім беретін пәндер циклына кіреді.

«Саясаттану» пәні студентке қазіргі қоғамдық және саяси құрылыстың мән-мағынасын терең түсінуге және адамның қоғамдағы орны мен рөлін анықтауға көмектеседі. Саяси ғылымның бастау негіздерімен қарулана отырып адамның өзінің құқықтары мен бостандықтарын біліп, әрі оны дұрыс қолдана білуге мүмкіндік туғызады. Сонымен қатар бұл пән адамдарға өзі өмір сүріп отырған қоғамның саяси үрдісіне араласып, демократиялық тәртіптерді қалыптастыруға, азаматтық, құқықтық қоғамды құруға, саяси институттардың адам мүддесі мен бостандығына қызмет етуіне ықпал етуіне мүмкіндік береді.

1.4 Пәннің мақсаты

«Саясаттану» пәні студенттерге саяси өмір саласындағы күрделі құбылыстар мен ағымдарға өздігінен талдау жасай білу дағдыларын меңгерту, саясат туралы қажетті білім көлемін беру, түсінік аппаратының қалыптасуына мүмкіндік туғызу мақсатын көздейді.

1.5 Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері келесідей: студенттерді Қазақстанда және одан сырт жерлерде болып жатқан саяси процестерге еркін ене алып, дұрыс бағдар ұстай білу біліктері мен дағдыларына төселдіру, студенттердің саяси мәдениетін қалыптастыру, олардың Қазақстанның алдында тұрған міндеттерді шешуге белсенді қатысуларына мүмкіндік жасау.

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттердің:

түсінігі болуы керек:

- саяси ғылымдардың дамуының негізгі кезеңдері жайында;

білуі тиіс:

- саясаттың мәнін, саяси биліктің жүйесі мен қызметтерін, саяси процестердің мәнін және ондағы саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстардың, әсіресе соның ішінде Қазақстандағы саяси процестердің ролі туралы;

істей білуі қажет:

- билік формаларын, мемлекеттік құрылым формаларын, саяси режим, партиялық жүйенің типтерін, демократияның үлгілерін анықтай алуы;

практикалық дағдыларды меңгеруі қажет:

- Дүние жүзінде және елімізде болып жатқан саяси жағдайларға өздігінен талдау жасау;

1.6 Айрықша деректемелер:

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) меңгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
1.Әлеуметтану	Саяси әлеуметтену. Әлеуметтену
2.Дүние жүзі тарихы (мектеп курсы)	Өркениет дамуының жүйесі және оның негізделуі
3. Философия	Әлеуметтік философия

1.7 Тұрақты деректемелер

«Саясаттану» пәнін оқу кезінде алынған білімдер студенттердің күнделікті өмірінде, еңбекке орналасу, өмірлік тәжірибе жинақтау барысында қолданылады.

1.8 Пәннің мазмұны

1.8.1 Сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Пәннің еңбек сыйымдылығы, с.				
	Дәріс	Семинар	Зерт/ж	СОӨЖ	СӨЖ
1. Саясаттану ғылым ретінде. Салыстырмалы саясаттану.	1	1	-	2	2
2. Саясат қоғамдық өмір жүйесінде.	-	1	-	2	2
3. Саяси ғылымның қалыптасуы мен дамуының негізгі кезеңдері. Қазақстандағы саяси ойлардың тарихы.	3	2	-	4	4
4. Білік саяси феномен ретінде.	1	1	-	2	2
5.Әлеуметтік-этникалық қауымдастық және ұлттық саясат.	-	1	-	2	2
6. Қоғамның саяси жүйесі. Мемлекет және азаматтық қоғам. Саяси режимдер.	4	2	-	4	4
7. Саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстар.	2	1	-	2	2
8. Егеменді Қазақстанның саяси проблемалары.	-	1	-	2	2
9.Қоғамды демократияландыру және саяси жаңарту. Саяси технологиялар. Саяси болжам.	2	1	-	2	2
10. Саяси процесс және саяси іс-әрекет.	1	1	-	2	2
11. Саяси сана және саяси мәдениет.	1	1	-	2	2
12. Саяси элита және саяси көшбасшылық.	-	1	-	2	2
13. Әлемдік саясат және халықаралық қатынастар. Қазіргі заманғы ғаламдық проблемалар.	-	1	-	2	2
Қорытынды:	15	15	-	30	30

1.9 Негізгі әдебиеттер тізімі

1. ҚР Конституциясы (өзгерістер және толықтыруларымен). Алматы. 2008.
2. Саяси партиялар туралы. ҚР Заңы. Астана. 2004.
3. «ҚР сайлау туралы» ҚР Конституциялық заңы. Астана, 2007. (өзгерістерімен және толықтыруларымен 2009 ж.).
4. Аристотель. Политика. Соч. в 4-хт. М., 1983.
5. Всеобщая декларация прав человека. Алматы, 1998.
6. Гоббс Т. Сочинения. М., 1998, т.1-2.
7. Гаджиев К.С. Введение в политическую науку. – М., 1997.
8. Назарбаев Н.А. Қазақстан -2030. ҚР Президентінің Қазақстан халқына жолдауы. Алматы, 1997.
9. Назарбаев Н. Тарих толқынында. – Алматы: Атамұра, 1999.
10. Назарбаев Н.А. Сыздарлы он жыл. Алматы, Атамұра, 2003.
11. Назарбаев Н.А. Стратегия независимости. Алматы, Атамұра, 2003.
12. Назарбаев Н.А. Эпицентр мира. Алматы, Атамұра, 2003.
13. Назарбаев Н.А. Дағдарыстан – жаңаруға. ҚР Президентінің Қазақстан халқына жолдауы. Алматы. 2009.
14. Назарбаев Н.А. Ғасырлар тоғысында. Алматы, Атамұра, 2003.
15. Макиавелли Н. Государь.- М., 1990.
16. Монтескье Ш. О духе законов. // Избр. Произведения. – М., 1995.
17. Жамылов Д.Ж. Саясаттану: Оқулық. Алматы: Жеті Жарғы, 2008 ж.
18. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.И., Исмағанбетова З.Н. Саясаттану: Оқу құралы. Алматы: Өлке, 2005.
19. Маймақов Ғ.Қ. Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық тарихы. Алматы, 2000.
20. Саясаттану: Дәрістер жинағы. Рахымбаева А.С. Астана: Фолиант. 2009.
21. Нысанбаев А.Н. и др. Политология: Учебник. Алматы. 1998
22. Политология. Курс лекций под ред. Марченко М.Н. М.. 2003.
23. Панарин А.С. Политология: Учебное пособие.- М., 1997.
24. Платон. Сочинения. М., 1994. Т.3.
25. Пугачев В.П. Соловьев А.И. Политология: учебное пособие. М., 2002.

1.10 Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Ахметова М. Орысша-қазақша саяси сөздік: 5000-дай сөз және сөз тіркестері: сөздік/ М. Ахметова, А. Самратов. - Алматы: Сөздік-Словарь, 2006. - 190 б.
2. Ахметов К. Г. Саясаттану негіздері: оқу құралы / К.Г. Ахметов, А.С. Нуржанова. - Алматы: [б. и.], 1994. - 80 с.
3. Әлемдік саясаттану антологиясы: 10 томдық / Қазақстан Республикасы мәдениет және ақпарат министрлігі. - Алматы : Қазақстан, 2007 - 7-том / сост. С. Қ. Көшкімбаева. - Алматы, 2007. - 544 б.
4. Әлемдік саясаттану антологиясы: 10 томдық / Қазақстан Республикасы мәдениет және ақпарат министрлігі, Ақпарат және мұрағат комитеті. - Алматы: Қазақстан, 2007 - 8-том / құраст. М. Т. Лаумулин. - Алматы, 2007. - 537 б.

5. Әлемдік саясаттану антологиясы: 10 томдық/Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі, Ақпарат және мұрағат комитеті. - Алматы: Қазақстан, 2008 - 10-том / құраст. Ә. Ж. Тастенов. - Алматы, 2008. - 480 б.
6. Әлемдік саясаттану антологиясы: 10 томдық/Қазақстан Республикасы мәдениет және ақпарат министрлігі, Ақпарат және мұрағат комитеті. - Алматы: Қазақстан, 2008 - 9-том / құраст.: С. Қ. Көшкімбаев, А. Ж. Шоманов. - Алматы, 2008. - 340 б.
7. Әлемдік саясаттану антологиясы: 10 томдық/Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі. - Алматы: Қазақстан, 2006 -4-ші том / құраст. С. Т. Белгібаев. - Алматы, 2006. - 480 б.
8. Әлемдік саясаттану антологиясы:10 томдық/Қазақстан Республикасы мәдениет және ақпарат министрлігі.-Алматы: Қазақстан, 2006 - 5-том. - Алматы, 2006.-527 б.
9. Әлемдік саясаттану антологиясы : 10 томдық / Қазақстан Республикасы мәдениет және ақпарат министрлігі. - Алматы: Қазақстан, 2007 - 6-том / құраст. А. Ж. Шоманов. - Алматы, 2007. - 534 б.
10. Дорженов, С. У мен дерт: ұлттық-этностық және саяси-құқықтық мәселелер хақындағы ой-толғам /С. Дорженов. -Алматы: [б. и.],1997.
11. Жетпісқалиев,С.С. Бұқаралық ақпарат құралдары және саясат: методикалық қосымша оқу құралы / С. Жетпісқалиев; Көкшетау университеті. – Көкшетау. - 2005. - 91 с.
12. Қазақ диаспорасы: бүгінгі мен ертеңі: ғылыми басылым/Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі, Философия және саясаттану институты. - Астана: Елорда, 2005. - 352 бет
13. Қуатов, Б. Отанымыздың тарихы туралы саяси әңгіме: жоғары оқу орындары студенттеріне арналған оқу құралы ретінде мақұлдаған/Б. Қуатов; Қазақстан Республикасы Білім министрлігі. - Алматы: Білім, 1993. - 271 б.
14. Тәжікова, К. Х. Ислам: дүниетаным, идеология, саясат=Ислам: мировоззрения, идеология, политика/К.Х. Тәжікова. - Алматы: Казахстан, 1989. - 175 с. - Б. ц.
15. ХХІ ғасыр: әлем саясаткерлері, руханият жетекшілері, зияткерлері мен кәсіпшілері Н.Ә. Назарбаев туралы: ғылыми басылы. - Астана: Атамұра, 2005. - 287 б.
16. Василенко И.А. Политическая глобалистика: уч. пособие. Москва. 2003.
17. Сирота Н.М. Политология: курс лекций. СПб.: Паритет, 2000
18. Тадевосян Э.В. Словарь - справочник по социологии и политологии. М.: Знание, 1996
19. Тихонравов Ю.В. Геополитика: учеб. пособие для вузов. М.: Инфра, 2000.
20. Сейдуманов С. Феномен многопартийности в Казахстане. Алматы, 1997.
21. Казахстанская политологическая энциклопедия. Центр политических исследований, Казахский гос. нац. ун-т им. аль-Фараби. Алматы, 1998
22. Козлов Г.Я., Булуктаев Ю.О. Политология: учеб. пособие. Алмат.гос.мед.ин-т. Алматы, 1995

1.11. Студенттердің білімдерін бағалау өлшемдері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Әріптік баға бойынша бағалау	Сандық бағалау эквиваленттері	Меңгерілген білімдердің проценттік мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
F	0	0-49	Қанағаттанарлықсыз

«А» (өте жақсы) деген баға, студент семестр барысында пәннің барлық бағдарламалық сұрақтары бойынша өте жақсы білім көрсеткен, сонымен қатар, өздік жұмыс тақырыптары бойынша жиі аралық білімін тапсырған, оқылатын пән бойынша негізгі бағдарлама бойынша теориялық және қолданбалы сұрақтарды оқуда дербестік көрсете білген жағдайда қойылады.

«А-» (өте жақсы) деген баға негізгі заңдар мен процестерді, ұғымдарды, пәннің теориялық сұрақтарын жалпылауға қабілетін өте жақсы меңгеруін, аудиториялық және дербес жұмыс бойынша аралық тапсырмалардың жиі тапсырылуын болжайды.

«В+» (жақсы) деген баға, студент пәннің сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды көбінесе «өте жақсы» және кейбіреулерін «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В» (жақсы) деген баға, студент, пәннің нақты тақырыбының негізгі мазмұнын ашатын сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды уақытында «өте жақсы» және «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В-» (жақсы) деген баға студентке, егер ол аудиториялық қалай болса, дәл солай СӨЖ тақырыптары бойынша пәннің теориялық және қолданбалы сұрақтарына жақсы бағытталады, бірақ семестрде аралық тапсырмаларды жиі тапсыратын және пән бойынша семестрлік тапсырмаларды қайта тапсыру мүмкіндігіне ие болған жағдайда қойылады.

«С+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «жақсы» және «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік

сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С-» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша жалпы мағлұматтандырылған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және аудиториялық сабақтар мен СӨЖ бойынша білімі төмен, сондай-ақ, сабақтар босатқан жағдайда қойылады.

«F» (қанағаттанарлықсыз) деген баға студент, СӨЖ және сабақтардың түрлері бойынша теориялық және практикалық білімнің төмен деңгейіне де ие емес, сабақтарға жиі қатыспайтын және уақытында семестрлік тапсырмаларды тапсырмайтын жағдайда қойылады.

Аралық бақылау оқытудың 7-ші, 14-шы апталарында жүргізіледі және бақылаудың келесі түрлерінен шыға отырып, ұйымдастырылады:

Бақылау түрі	% -дық құрамы	Оқудың академиялық кезеңі, апта															Барлығы %	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Қатысу	0,3	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	5
Дәріс конспектілері	0,7		*		*		*		*		*		*		*		*	5
Семинардағы жұмыс	1,6	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	25
Тестілік сұрау	12,5							*								*		25
Емтихан																		40
Барлығы (аттестация бойынша)								30								30		60
Барлығы																		100

1.12 Саясаты және рәсімдері

«Саясаттану» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1. Сабаққа кешікпей келуді.
2. Себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтаманы, ал басқа жағдайларға түсініктеме хат түрінде жауап беруді сұраймын.
3. Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
4. Оқу үрдісіндегі күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру және уақытында орындау.
5. Оқытушы мен топтағы студенттерге шыдамды, тілектес, ынтымақты қарым-қатынаста болу.

1.13 Пәннің оқу-әдістемелік оқу құралдарымен қамтамасыз етілгендігі

Авторлардың Аты – жөні	Оқу-әдістемелік әдебиеттің атауы	Баспа, басылып шығатын күні	Даналар саны	
			Кітап- ханада	Кафедра да
1	2	3	4	5
Негізгі әдебиет				
Ахметов К.Г., Нуржанова А.С.	Саясаттану негіздері: оқу құралы	Алматы, 1994	1	-
Баймұханов Е. М.	Саясаттану негіздері: оқу құралы	Қарағанды: ҚарМТУ, 2005.	20	1
Жамбылов Д. А.	Саясаттану негіздері: оқу құралы	Алматы: Жеті жарғы, 1998.	30	1
Жамбылов Д. А.	Саясаттану: оқулық	Алматы: Жеті жарғы, 2003.	1	-
Жамбылов Д. А.	Саясаттану: оқулық	Алматы: Жеті жарғы, 2005.	60	1
Матвеевкова Л.Г., Аманжолова М. К.	Саясаттану негіздері: оқу құралы	Қарағанды : ҚарМТУ, 2004.	50	1
Маймақов Ф. Қ.	Қазақстан Республикасының саяси- құқықтық тарихы	Алматы: Ғылым, 2000.	23	1
Нысанбаев А.Н. и др.	Политология: Учебник	Алматы: Ақыл кітабы, 1998	16	1
Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н.	Саясаттану: оқу құралы	Алматы: Өлке, 2005.	88	1
Рахымбаева А. С.	Саясаттану: дәрістер жинағы	Астана: Фолиант, 2006	10	1
Полунина Г.В.	Политология: учеб. пособие	М.: Акалис, 1998	6	1
Власов В.И. и др.	Политология: Учеб. пособие	Ростов н/Д: МарТ, 2002.	3	1
Қосымша әдебиет				
Абдулатипов Р.Г.	Этнополитология: учеб. Пособие	М.; СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.	3	-
Алимбаев Т.А.	Экология и политика: научное издание	Астана: Академия государственной службы при Президенте Республики Казахстан, 2003	25	-
Амреев Б.	Казахстан и Саудовская Аравия: от восстановления исторических связей к политическому партнерству (1992-2002	- Астана: Елорда, 2003.	1	-

Арыстанбекова А.	Казахстан в ООН: история и перспективы: монография	Алматы: Дайк-Пресс, 2004.	1	-
Аубакирова А.А.	Геополитические и географические факторы в формировании внешнеполитической стратегии Республики Казахстан	Алматы: Экономика, 2003	1	-
Белов Г.А.	Политология: курс лекций: учеб. пособие	М.: Черо, 1999	1	-
Бессонов Б.Н.	Фашизм: идеология, политика: научно-популярная литература	М.: Высш. шк., 1985.	1	-
Булатова А.Н. Исмагамбетова З.Н.	Политология: учеб. пособие	Алматы: Ғылым, 1998	4	1
Булатова А.Н. Исмагамбетова З.Н.	Политология: учеб. пособие	Алматы: Данекер, 2000	4	1
Василенко И.А.	Политическая глобалистика: учеб. пособие	М.: Логос, 2003.	2	1
Василик М.А.	Политология: Элементарный курс: Учеб. пособие	М.: Гардарики, 2001	10	
Видова О.И.	Нурсултан Назарбаев (След в истории)	Ростов н/Д: Феникс, 2003.	1	-
Гаджиев К.С.	Введение в геополитику: учеб. для вузов	М.: Логос, 2000	1	1
Григорьев В.К.	Курс лекций по политологии	Алматы: Әділет пресс, 1997	2	-
Джунусова Ж.Х. Булуктаев Ю.О., Акимова А.М.	Введение в политологию: Учебно-метод. пособие	Алматы: Жеті жарғы, 1998	2	1
Джунусова Ж.Х. Булуктаев Ю.О., Акимова А.М.	Введение в политологию: учеб.-метод. пособие	Алматы: Жеті жарғы, 1998	10	-
Ильин В.В.	Политология: учебник для вузов	М.: Книжный дом "Университет", 2000	1	-
	Казахстанская политологическая энциклопедия:	Центр политических исследований, Казахский гос. нац. ун-т им. аль-Фараби. Алматы, 1998	1	-
Кирхмаер А.А.	Онтология политики: базовые понятия и категории по курсу	Караганда: КарГТУ, 1999.	12	1

	"политология": учеб. пособие			
Козлов Г.Я. , Булуктаев Ю.О.	Политология: учеб. пособие	Алмат.гос.мед.ин-т. Алматы, 1995	2	-
Коротец И.Д.	100 экзаменационных ответов по политологии: экзаменационный экспресс-справочник	Ростов н/Д: МарТ, 2002	4	-
Кравченко А.И.	Социология и политология: учеб. пособие для сред. проф. образования	М.: Академия: Мастерство, 2000	5	1
Кривогуз И.М.	Политология: Учебник	М.: ВЛАДОС: ИМПЭ им. А.С. Грибоедова, 2001	12	-
Макаренков Е.В.	Политология: Альбом схем	М.: Юрист, 1998.	4	-
Мельник В.А.	Политология: учебник	Минск: Вышэйш. школа, 1997	2	-
Мухаев Р.Т.	Политология: Учебник	М.: Приор, 1997.	1	-
Мухаев Р.Т.	Политология: учеб. для студ. юрид. и гуманитар. фак	М.: Приор, 2000	1	1
Мухаев Р.Т.	Политология: хрестоматия: пособие для вузов	М.: Приор, 2000.	1	-
Назарбаев Н.А.	Критическое десятилетие	Алматы: Атамур, 2003.	170	1
Назарбаев Н.А.	На пороге XXI века	Алматы: Атамур, 2003.	20	1
Назарбаев Н.А.	Стратегия независимости	Алматы: Атамур, 2003.	20	1
Назарбаев Н.А.	Эпицентр мира	Атамур, 2003	20	1

2. Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты мен мазмұны.	Ұсынылатын әдебиеттер	Орындалу ұзақтығы	Бақылау формасы	Тапсыру мерзімі
1	2	3	4	5	6
Дәріс конспектілері	Жоспарға сәйкес тақырыптарды пысықтау.	Бағдарламаға сәйкес ұсынылған әдебиеттерді оқып білу.	15 контактілі сағат	Ағымдағы	2,4,6,8,10, 12,14 апта
Семинар сабақтарын да жұмыс жасау	Курсты жоспарға сәйкес оқып меңгеру.	Дәріс конспектілері, бағдарламаға сәйкес ұсынылған әдебиеттерді оқып білу.	15контактілі сағат	Ағымдағы	Апта сайын
СОӨЖ	Бағдарлама бойынша курстың бөлімдерін оқып меңгеру, оқытушы	Дәріс конспектілері, бағдарламаға сәйкес ұсынылған әдебиеттерді оқып білу.	30контактілі сағат	Ағымдағы	Апта сайын

	консультациясы				
Тестілеу	Алған білімдерді бекіту.	Конспектілер, әдебиеттер	1 контактілі сағат	Аралық	7,14 апта
Емтихан	Пән бойынша материалдың меңгерілу деңгейін тексеру.	Негізгі және қосымша әдебиеттердің жалпы тізімі.	0.33 контактілі сағат	Қорытынды	Сессия кезеңінде

3. Дәрістердің қысқаша жазбасы

1-тақырып. Саясаттану – ғылым ретінде. Салыстырмалы саясаттану (1 сағат).

Дәрістің жоспары

- 1.Саясаттанудың қоғамдық ғылымдар жүйесінде алатын орны.
2. Саясаттанудың зерттеу объектісі, пәні және әдістері.
- 3.Саясаттанудың міндеттері, қызметі. Салыстырмалы саясаттану.

Саясатқа ғылыми талдау жасауды саяси құбылыстар мен процестердің өзіндік ерекшелікке ие бола отырып, негізінен әлеуметтік құбылыстардың ірі құрылымдарында көрінетіндігіне баса назар аударудан бастау керек. Саясатты билік қатынастары деп қана емес, сонымен бірге мемлекеттік шеңберден адамның мінез-құлқына дейінгі әлеуметтік процестерді басқарудағы негізгі күштердің, ақыл-парасаттың шоғырлану аймағы деп түсіну маңызды. Саясаттанудың объектісіне өзінің тұтастығымен және саналуандығымен көрінетін қоғамның саяси өмірі жатады. Саясаттанудың пәні саяси өмірдің дамуының объективтік заңдылықтарын, саясаттың тұтас қоғамдық құбылыс ретіндегі мәнін ашу болып табылады.

Саясаттану ғылым ретінде әлеуметтік ғылымдарда пайдаланылатын кез-келген әдістерді қолданады: құқықтық (құқықтық формализм әдісі), жалпылогикалық (талдау мен жинақтау, абстракциялау, индукция және дедукция, аналогия, модельдеу, ойлау эксперименті, абстракциялықтан нақтылыққа келу әдісі), эмпирикалық талдау әдісі (зерттейтін объект жайлы алғашқы ақпарат алу).

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Аристотель. Политика. Соч. в 4-хт. М., 1983.
2. Всеобщая декларация прав человека. Алматы, 1998.
3. Гоббс Т. Сочинения. М., 1998, т.1-2.
4. Политология. Курс лекций под ред.Марченко М.Н. М.. 2003.
5. Жамбылов Д.Ж. Саясаттану: Оқулық. Алматы: Жеті Жарғы, 2008 ж.
6. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.И., Исмағанбетова З.Н. Саясаттану: Оқу құралы. Алматы: Өлке, 2005.
7. Саясаттану:Дәрістер жинағы. Рахымбаева А.С. Астана: Фолиант. 2009.
8. Нысанбаев А.Н. и др. Политология: Учебник. Алматы. 1998

СӨЖ тапсырмалары:

1. Дәптерге саясаттанудың негізгі әдістері мен мазмұнын жазу.

2. Берілген тақырыптардың біріне реферат дайындау.
3. Дәптерге саясаттың феноменін анықтайтын негізгі әдістерді жазу.

2 - тақырып. Саяси ғылымдардың қалыптасуы мен дамуының негізгі кезеңдері. Қазақстандағы саяси ойлардың тарихы. (3 сағат).

Дәрістің жоспары

1. Ежелгі Шығыс, Ежелгі Греция және Ежелгі Римдегі саяси ойлар.
2. Орта ғасыр және қайта өрлеу (Батыс Еуропа және Араб шығысы) дәуірінің саяси ойлары.
3. Жаңа заман және Ағарту дәуіріндегі саяси ойлардың дамуы.
4. XIX-XX ғасырлардағы (Т.Спенсер, К.Маркс, Л.Гумплович, Г.Моска, В.Парето, Р.Михельс, А.Бентли, Р.Даль) саяси ойлардың дамуы.
5. Қазақстандағы саяси ойлардың дамуы.

Саясаттану ғылымының тарихы – әртүрлі елдер мен халықтардың өкілдері жасаған көптеген саяси ілімдердің ауысуы мен пайда болуы, дамуы мен жаңаруының тарихы. Ежелгі Египетте құдай биліктің қайнар көзі, әрі Жердегі тіршіліктің жалғасы болып саналды. Үндістанда да билік жүйесі осыған ұқсас құрылды. Көнеүнділік діни шығарма «Ригведада» әлемдік тәртіп құдайлық заңдар мен касталық құрылыс идеясына негізделеді. Діни дәстүрдің классикалық түрінің өкілдері Августин Блаженный мен Фома Аквинский шіркеуді биліктің жоғары көзі деп негіздеуге тырысты. Орта ғасырлардың көрнекті өкілі Әбу Насыр Әл-Фараби (870-950) Аристотель мен Платонның ізбасары бола отырып, адам іс-әрекетінің мақсаты – тек саналы таным арқылы мүмкін болатын бақыт деп тұжырымдады. Әл-Ғазали (1058-1111), Ибн Халдун (1332-1406) мемлекеттердің құрылуы, дамуы мен құлдырауының «шынайы заңдарын» анықтап және билік жүргізу формаларының классификациясын жасады. Конфуций, Мо-цзы, Дао-цзы, Қытайдағы легистердің саяси ілімдерінде, Үндістандағы Будда, Парсыдағы Заратустраның, Грециядағы Платон мен Аристотельдің, Римдегі заңгерлердің еңбектерінде рационализмнің көрініс тапты.

Италиялық ойшыл Николло Макиавелли (1469-1527 жж.) ойлары Қайта өркендеу дәуірінің жаңалығы болды. Азаматтық қоғам туралы тұжырымдаманың дамуы Томас Гоббстың, Джон Локктың, француз ағартушысы Шарль Монтескьенің, Жан Жак Руссоның (1712-1778 жж.) еңбектерінде жалғасын тапты. Саяси-социологиялық дәстүр жұмысшы табы идеологтары: К.Маркс, Ф.Энгельс, В.И. Лениннің еңбектерінде көрінді. XX ғасырдағы саяси ойлар тарихы өзінің кең ауқымдағы әртүрлі теориялар және тұжырымдамаларымен көрінеді. Қазіргі саяси ғылымның негізгі даму бағытын атап өтейік. Ғасырдың басында саяси билік және оның әлеуметтік негіздері мәселелерін зерттейтін әлеуметтік тәсіл үстемдік құрды (М. Вебердің мемлекеттің әлеуметтік теориясы, Г. Моска, В. Парето, Р. Михельстің «элитарлық теориясы», А. Бентлидің «төбе топтар (элитарлық) теориясы», Г. Лассуэлдің мінез-құлық теориясы).

Қазақ даласының Ұлы ағартушылары Шоқан Уәлихановтың, Ыбырай Алтынсариннің, Абай Құнанбаевтың ойларында қазақ тарихы өзінің қарама-қайшылықты, жетістіктер мен қиындықтарға толы екендігімен көрінеді.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. К.Г. Ахметов, А.С. Нуржанова. Саясаттану негіздері: оқу құралы - Алматы, 1994
2. Баймұханов, Е. М. Саясаттану негіздері: оқу құралы Қарағанды, 2005.
3. Жамбылов, Д. А. Саясаттану негіздері: оқу құралы Алматы, 1998.
4. Жамбылов, Д. А. Саясаттану: оқулық Алматы: Жеті жарғы, 2003.
5. Жамбылов, Д. А. Саясаттану: оқулық Алматы: Жеті жарғы, 2008.
6. Матвеевкова, Л. Г., М. К. Аманжолова Саясаттану негіздері: оқу құралы Қарағанды : ҚарМУ, 2004.
7. Маймақов, Ғ. Қ. Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық тарихы Алматы: Ғылым, 2000.

СӨЖ тапсырмалары:

1. Тақырып бойынша көрсетілген әдебиеттерді оқып білу.
2. Берілген тақырыптардың біріне реферат дайындау.

3 тақырып. Билік саяси феномен ретінде (1 сағат)

Дәрістің жоспары.

1. Билік ұғымы. Билік туралы тұжырымдамалар. қызметтері, жіктелуі.
2. Биліктің құрылымы: негіздері, қорлары, міндеттері.
3. Биліктің легитимдігі.

Билік пен саясат бір-бірінен ажырағысыз, өзара келісімді: билік саясатты жүзеге асырады, сонымен бірге билік үшін оған ие болу, оны ұстап тұру және жүзеге асыру үшін күрес – саясаттың негізгі мазмұны. Билік саяси және мемлекеттік болып екіге бөлінеді. Саяси биліктің қызмет етуінің негізгі қағидалары мыналар: заңдылық, әрекеттілік, өтімділік, ұтымдылық, шынайылық, төзімділік, қорғау, өзара сын, беріктік, жасырушылық (сыр шашпау), тиімділік. Мемлекеттік билік – бұл субъектілер арасындағы мемлекеттік мәжбүрлікке сүйенген үстемдік пен бағынудың саяси-көпшілік қатынастары. Заманауи қоғамдағы биліктің міндетті белгісі ол – биліктің легитимдігі болып табылады. Легитимдік туралы айтқанда көбінесе саяси жүйенің халықтың қолдауына ие болу қабілеті және қоғам мен халықаралық ынтымақтастықтың ресми биліктің заңдылығын тануы ұғынылады. Демократиялық саяси жүйеде мемлекеттік билікке ие саяси күштермен қатар оған қарсы тұратын оппозицияға да конструктивтік өзара әрекеттестікке, тіршілік етуге мүмкіндік ашылады. Оппозиция билікке ықпал ету үшін өзара әрекеттестіктің әртүрлі формаларын пайдалана алады. Саяси оппозиция ықпалды (лояльды) оппозиция, ықпалсыз (лояльды емес) оппозиция және жартылай ықпалды оппозиция болып бөлінеді.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. ҚР. Конституциясы. Алматы, 1997.
2. Жамбылов, Д. А. Саясаттану: оқулық Алматы: Жеті жарғы, 2008.
3. Пугачев В.П., Соловьев А.И. Введение в политологию. М., 1997.

4. Джунусова Ж.Х., Булуктаев Ю.Ю., Акимова А.М. Введение в политологию. Алматы, 1998.
5. Основы политологии. Курс лекций. Алматы, 1995
6. Основы политологии: Курс лекций /Под ред. Пугачева В.П. М., 1992.

СӨЖ тапсырмалары:

1. Тақырып бойынша көрсетілген әдебиеттерді оқып білу.
2. Рефераттарды талқылауға дайындалу.

4 - тақырып. Қоғамның саяси жүйесі. Мемлекет және азаматтық қоғам. Саяси режимдер (4 сағат).

Дәрістің жоспары

1. Қоғамның саяси жүйесі туралы ұғым.
2. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінің өзегі ретінде.
3. Азаматтық қоғам және құқықтық мемлекет ұғымы.
4. ҚР азаматтық қоғам және құқықтық мемлекетті қалыптастыру проблемалары.
5. Саяси режимдер ұғымы және типтері.

Қазіргі кездегі саяси жүйе қағидаларының негізінде Аристотель заманынан бастау алған саясат жөніндегі түсінік жатыр. Т.Парсонстың әлеуметтік жүйе теориясы бойынша қоғамдағы рухани, экономикалық және саяси жүйелер өздерінің атқаратын қызметіне қарай ерекшеленеді. Сөйтіп, олар өз алдына жүйе болып алады. Саяси өмір сол сияқты Д. Истонның “Саяси жүйе” (1953), “Саяси талдаудың шегі” (1965), “Саяси өмірді жүйелеп талдау” (1965) атты еңбектерінде қарастырылады. Қоғамның саяси жүйесі - дегеніміз жалпы алғанда белгілі бір таптардың, әлеуметтік топтардың, ұлттардың әрқайсысына және бәріне тән мүдделерін жүзеге асыруға бағытталған билік жүргізуші құрылымдар жиынтығы. Оған: мемлекеттік мекемелер; саяси партиялар және түрлі қоғамдық ұйымдар кіреді. Саяси жүйеге мынадай түрліше саяси жүйе тармақтары кіреді: институционалдық, нормативтік, функционалдық, коммуникативтік және мәдени. Институционалдық тармаққа, мысалы мемлекеттік мекемелер, партиялар, қоғамдық саяси ұйымдар жатады. Олардың ең бастысы - мемлекет. Мемлекет - саяси ұйымның жоғарғы формасы ретінде қоғамның саяси жүйесінің ең басты бөлігі, түйіні болып табылады.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. ҚР Конституциясы. (өзгерістер және толықтыруларымен). Алматы, 2008.
2. Н.Назарбаев. Қазақстанның егемен мемлекет ретіндегі қалыптасуы мен дамуының стратегиясы. Алматы, 1992.
3. Н.Назарбаев. Осмысление пройденного и дальнейшее демократическое реформирование общества. //Казахстанская правда, 1995, 1 июля.
5. Жамбылов, Д. А. Саясаттану: оқулық Алматы: Жеті жарғы, 2008.
6. Баймұханов, Е. М.Саясаттану негіздері: оқу құралы Қарағанды: ҚарМТУ, 2005.
7. Нысанбаев А.Н. и др. Политология: Учебник. Алматы. 1998
8. Политология. Курс лекций под ред.Марченко М.Н. М.. 2003.

СӨЖ тапсырмалары:

1. Тақырып бойынша көрсетілген әдебиеттерді оқып білу.
2. Дәптерге қоғамның саяси жүйесін классификациялаудың негізгі түрлерін жазу.
3. ҚР Конституциясының мәтінімен жұмыс. (бөлімдер: Президент, Парламент, Үкімет, Конституциялық Кеңес).

5-тақырып.Саяси партиялар және қоғамдық қозғалыстар (2 сағат)

Дәрістің жоспары

1. Саяси партия мәні және қызметері. Партиялық жүйе және оның түрлері
2. Қоғамдық ұйымдар мен қозғалыстар.
3. Қазақстандағы партиялық жүйенің ерекшеліктері мен бағыттары.

Саяси партиялар әртүрлі әлеуметтік топтардың саяси әрекетке ұсынатын мүдделерінің саналуандығының салдары болып табылатын қоғамның әлеуметтік әртектілігінің жемісі. Партиялық жүйе деген ұғымға анықтама беріп, батыс саясаттанушыларының бұл мәселе туралы жасаған тұжырымдарына қысқаша тоқтала кету керек. Бұл ұғымның Европаға кеңінен тараған мазмұнын М. Дюверже анықтаған болатын.

Қазіргі кездегі саяси партиялар Европада ХІХ ғасырдың екінші жартысында пайда бола бастаған. Бұған сол кезде болған буржуазиялық революциялар тікелей ықпал етті. Мемлекеттік биліктің ұйымдастырылу түрі және жүзеге асырылуы ретінде парламенттер мен парламентаризм дүниеге келді. Саяси жүйедегі ролі мен іштей ұйымдасуына байланысты саяси партияларды төрт түрге топтастырады:

1. Авангардтық партиялар;
2. Сайлаушылар партиясы;
3. Парламенттік партия;
4. Қауымдастық партиясы.

Саяси идеологиясына қарай партияларды 5 түрге жүйелеп жүр.

1. Коммунистік партиялар мен солшыл радикалдық бағыттағы партиялар;
2. Социал-демократиялық (социалистік, лейбористік) партиялар;
3. Буржуазиялық-демократиялық саяси партиялар;
4. Консервативтік партиялар;
5. Фашистік партиялар.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Дюверже М. Политические партии. – М., 2000.
2. Михельс Р. Социология политических партий в условиях демократии // Диалог, 1990, №5,9; 1991, №4.
3. Жамбылов Д. Саясаттану негіздері. Оқулық. Алматы, 2008 ж.
4. Дьяченко С. Саяси партия және саяси билік // Ақиқат, 1998, №11.
5. Қалиев Н. Қазақстан партиялық жүйесі // Саясат, 2002, №11.
6. Сейдуманов С. Феномен многопартийности в Казахстане. Алматы, 1997.
7. ҚР саяси партиялар туралы Заңы. Астана, 2004.
8. Булуктаев Ю.О., Чеботарев А.Е. Политические партии. Алматы, 2004.
9. Рахымбаева А.С. Саясаттану. Дәрістер жинағы. Астана, 2006.

СӨЖ тапсырмалары:

1. ҚР жетекші саяси партиялардың бағдарламалық және жарғылық құжаттарымен танысу.
2. «Мен – партия мүшесімін ... » деген тақырыпта пікірталасқа дайындалу.
3. Берілген тақырыптардың біріне реферат жазу.

6-тақырып. Қоғамды демократияландыру және саяси жаңарту. Саяси технологиялар. Саяси болжам (2 сағат)

Дәрістің жоспары

1. Демократия түсінігі, мәні және белгілері.
2. Қазіргі демократия теориялары.
3. Сайлау жүйесі және саяси технологиялар.
4. Саяси болжам.

«Демократия» грек тілінен аударғанда «халық билігі» деген ұғымды білдіреді. Демократия халықтың басқару формасы. Жоғарғы билік халық қолында, оны тікелей немесе демократиялық жүйе негізінде өздері сайлаған өкілдер арқылы басқарады. Демократияның негізгі принципіне тоқталсақ, бұл жерде біз халық билігі адамдардың теңдігі мен бостандығы деуімізге болады. Демократияны тура, плебисцитарлық, өкілдік деп бөледі. Тура демократияда халық маңызды саяси шешімдерді қабылдауда, билік жүргізуге тікелей қатысады. Тура демократияға референдум, плебисциттер жатады. Референдумға маңызды заң шығарушы немесе ішкі-сыртқы мәселені түпкілікті шешу үшін сайлаушылардың көнілін білдіру жатады. Олар парламент, үкімет басшысы немесе халықтың бастамасымен өткізілуі мүмкін. Плебисцитарлық демократия – азаматтардың саяси ықпалы кемуі. Оларға сайлау арқылы заңның немесе басқа шешім жобасын қабылдау-қабылдамау құқығы беріледі. Мұнда халықтың жобаны дайындауға қатынасу мүмкіндігі өте аз. Өкілдік демократияда халықтың еркі депутаттарға беріледі.

Сайлау саяси процестің бір түрі ғана емес, демократияның басты белгілерінің бірі. Қазіргі демократиялық қоғамда азаматтардың саяси белсенділігін білдіретін процесс - сайлауға қатысу. Сайлау жүйесі, белгіленген уақытта заңға сәйкес өткізіліп отырады. Сайлау мәселесі – билік басына неғұрлым сенімді түрде қоғамның жақсы деген өкілдерін әкелу мүмкіндігі.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Арон Р. Демократия и тоталитаризм. – М., 1993.
2. Лейпхарт А. Многосоставные общества и демократические режимы – М., 1997.
3. Томас Джефферсон о демократии / Сост.: Сол К. Падовер –СПб., 1992.
4. Токвиль А. Демократия в Америке. – М., 1999.
5. Жамбылов Д. Демократия - қоғамның қозғаушы күші // Саясат, 1997, №6.
6. ҚР Конституциясы. Алматы, 2008.
7. Пугачев В.П., Соловьев А.И. Введение в политологию. М., 1997.
8. Джунусова Ж.Х., Булуктаев Ю.Ю., Акимова А.М. Введение в политологию. Алматы, 1998.
9. Бижанов А. Мемлекеттік саясаттың стратегиялық басым бағыттары- баянды даму кепілі // Ақиқат, 2002, №12.
10. Рахымбаева А.С. Саясаттану. Дәрістер жинағы. Астана, 2006.

СӨЖ тапсырмалары:

1. Дәптерге ҚР Конституциясынан адам құқықтары мен ҚР азаматтарының құқықтарын жазу.
2. Берілген тақырыптардың біріне қалауы бойынша реферат жазуға дайындалу.

7-тақырып. Саяси процесс және саяси іс-әрекет(1сағат).

Дәрістің жоспары

1. «Саяси процесс» түсінігі мен оның мазмұны.
2. Саяси процестің құрылымы, оның компоненттерінің сипаттамасы.
3. Саяси процесті іске асырудың негізгі кезеңдері.

Саяси процесс ұғымы кең және тар мағынасында қолданылады. Кең мағынасында ол қоғамның саяси жүйесінің уақытпен кеңістікте дамып, жұмыс істеуін білдіреді. Тар мағынасында түпкілікті нақты нәтижеге жеткен белгілі бір көлемдегі процесті көрсетеді. Саяси процесс жіктеліп, топталады. Саяси еркіндікті іске асыру объектісіне қарай ол ішкі және сыртқы саяси процесс болып бөлінеді. Сыртқы саяси процесс жөнінде кейін арнайы сөз болады. Ал ішкі саяси процесс азаматтардың саяси белсенділігінің институцияланған түрлерінен, олардың іс-әрекетінен, билік құрылымының ұйымдасуынан және т. б. белгілі болады. Саяси билікті ұйымдастыру жүйесінің сапасына қарай демократиялық және антидемократиялық саяси процесс етіп бөледі. Демократиялық түрінде халық (тікелей немесе өкілдері арқылы) билейді. Антидемократиялық процесте авторитарлық билік пайда болады. Саяси билікті ұйымдастыру жүйесінің сапасына қарай демократиялық және антидемократиялық саяси процесс етіп бөледі. Демократиялық түрінде халық (тікелей немесе өкілдері арқылы) билейді. Антидемократиялық, процесте билік авторитарлықкөсем, монархтың, бір билеуші партияның, әскери топтың қолында болады. Атқаратын қызметінің жариялылығы бойынша ашық және жасырын саяси процесс деп топтастырылады. Ашығында азаматтар, топтар билік институттарымен үздіксіз кездесіп, мақсат-мүдделерін білдіріп отырады. Билік органдары қоғамдық пікірді зерттеп, саралап, олардың талап-тілектерін ескеріп, соған орай саяси бағытына түзетулер енгізеді. Жасырын түріне тоталитарлық, тәртіпті атауға болады. Онда бүкіл билік орталықтың қолында, жергілікті жердің ой-мақсатымен санаспайды, стратегиялық мәні бар саяси шешімдерді қабылдаудан шеттетіледі. Адамдардың барлық өмірі қатаң бақылаудың астына түсіп, еркіндіктері мен бостандықтары шектеледі.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Гаджиев К.С. Введение в политическую науку. М., 1997г.
2. Политология. Курс лекций под ред. Марченко М.Н. М., 2003.
3. Санистебан Л.С. Основы политической науки. М., 1992.
4. Жамбылов Д. Саясаттану негіздері. Оқулық. Алматы, 2008 ж.

СӨЖ тапсырмалары:

1. Дәптерге саяси процестердің негізгі типтерін, олардың сипаттамаларын, саяси қызмет түрлерін жазу.
2. Жастардың саяси мінез-құлықтарының мотивациясы және ерекшеліктері жайындағы әңгімеге дайындалу.

8 - тақырып. Саяси сана және саяси мәдениет (1 сағат)

Дәрістің жоспары:

1. Саяси сана және саяси мәдениет ұғымы.
2. Саяси сананың формалары, саяси мәдениет түрлері.

Саяси сана қоғамдық сананың бір формасы болып табылады. Саяси сана деп саяси билік тетіктерінің қызметін бейнелейтін және адамдар тәртібін саяси қатынастар саласына бағыттайтын адами руханилықтың алуан түрлі құбылысын түсінеміз. Яғни, саяси сана – бұл объективті нақтылықтың белгілі бір үзіктегі субъективті бейнесі. Саяси санада екі деңгей ажыратылады: концептуалды және әдеттегі. Концептуалды деңгейде саяси сана саяси теория, доктриналар, бағдарламалар, оқытулар және т.б. түрінде қызмет атқарады. Әдеттегі деңгейге саясат, салт-дәстүр туралы жалпы түсініктер, берілген қоғамда таралған саяси тәртіп нормалары тән. Осылайша, саяси санада саяси қайраткерлер қалыптастырған теориялық көзқарастар саяси мәселелерді түсінетін азаматтардың бұқаралық санасы саяси өмірді тұтастай елестетуді іске асыратын бірыңғай рухани кешен түрінде болады. Саяси сана құндылықтар, көзқарастар, мақсаттар жүйесі ретінде келесі қызметтерді атқарады: топтардың әлеуметтік мүдделерін ұғыну, соңғысынбасқа субъект топтарының сұраныстарымен қатар қою, субъектілердің билік институттарымен өзара әрекеттесу принциптерін ұғыну және адамдардың қоғамдық-мемлекеттік істерді шешуге мобильденуі.

Саяси сананың негізгі формаларының бірі саяси идеология болып табылады.«Саяси идеология» терминін ғылыми айналымға енгізген ХҮІІІ ғасырда өмір сүрген француз философы А. де Треси.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Баймұханов, Е. М.Саясаттану негіздері: оқу құралы Қарағанды: ҚарМТУ, 2005.
2. Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Саясаттану: Оқу құралы. Алматы, 2000.
3. Жамбылов, Д. А. Саясаттану негіздері: оқу құралы Алматы: Жеті жарғы, 1998.
4. Жамбылов, Д. А. Саясаттану: оқулық Алматы: Жеті жарғы, 2008.

СӨЖ тапсырмалары:

1. Дәптерге саяси мәдениеттің жіктелуі мен олардың сипаттамаларын жазу.
2. Дәптерге «Саяси мәдениет типтері» тақырыбында кесте толтыру.

4. Практикалық (семинарлық) сабақтарды орындауға арналған әдістемелік нұсқаулар

Семинар сабақтарының жоспары.

1-тақырып. Саясаттану – ғылым. Салыстырмалы саясаттану - 1 сағат

Жоспар

1. Саясаттанудың ғылым ретінде институционалдануы. Саясаттанудың объектісі мен пәні.
2. Саясаттанудың категориялары, әдістері мен қызметтері.
3. Салыстырмалы саясаттану: пәні, объектісі, әдістері.

Рефераттар тақырыптары

1. Саясаттанудың әлеуметтік-гуманитарлық білім жүйесіндегі орны.
2. Салыстырмалы саясаттанудың Қазақстан қоғамын реформалаудағы ролі.

Ұсынылатын әдебиеттер

1. Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Саясаттану: Оқу құралы. Алматы, 2000.
2. Жамбылов, Д. А. Саясаттану: оқулық Алматы: Жеті жарғы, 2008.

3. Зеркин Д.Г. Основы политологии. Курс лекций. Ростов н/Д., 1997.

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары (1 тақырып)

3. Дәптерге саясаттанудың негізгі әдістері мен мазмұнын жазу.

4. Берілген тақырыптардың біріне реферат дайындау.

2-тақырып. Саясат қоғамдық өмір жүйесінде - 1 сағат

Жоспар

1. Саясат ұғымы және оның пайда болуы.

2. Саясаттың мақсаттары мен құралдары.

3. Саясаттың қызметтері.

Рефераттар тақырыптары

1. Саясаттағы мақсат және құрал: саясат, мораль және құқықтың ара қатынасы.

2. Саясат – өнер ретінде.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. К.Г. Ахметов, А.С. Нуржанова. Саясаттану негіздері: оқу құралы Алматы, 1994

2. Баймұханов Е. М. Саясаттану негіздері: оқу құралы Қарағанды: ҚарМТУ, 2005.

3. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Саясаттану. Алматы, 2005.

4. Жамбылов, Д. А. Саясаттану: оқулық Алматы: Жеті жарғы, 2008.

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары (2 тақырып)

1. Дәптерге саясаттың феноменін анықтайтын негізгі әдістерді жазу.

2. Берілген тақырыптардың біріне реферат дайындау.

3-тақырып. Саяси ғылымдардың негізгі кезеңдері мен қалыптасуы.

Қазақстан саяси ойларының тарихы – 2 сағат

Жоспар

1. Ежелгі Шығыс пен Антиканың саяси ойлары.

2. Орта ғасыр, Ағартушылық дәуірі, Жаңа замандағы (Батыс Еуропа және Араб шығысы) саяси ойлар.

3. XIX-XX ғасырлардағы әлеуметтік-саяси идеялар мен ағымдар.

4. Қазақ ағартушыларының саяси көзқарастары.

5. XX ғасырдағы Қазақстандағы саяси ойдың дамуы.

Рефераттар тақырыптары

1. Аристотель мемлекет мен басқару формалары туралы

2. Н.Макиавеллидің саяси көзқарастары.

3. Ш.Монтескье және билікті бөлу теориясы.

4. Әл-Фарабидің, Низамидің, Әлішер Науаидың саяси – философиялық ілімдері.

5. Қазақ ағартушыларының (Ш.Уалиханов, Ы.Алтынсарин) саяси көзқарастары.

6. А.Құнанбаевтың саяси-құқықтық және әлеуметтік-мәдени көзқарастары.

Ұсынылатын әдебиеттер

1. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Саясаттану: Оқу құралы. Алматы, 2005.

2. История политических и правовых учений /Под ред. В.Г. Нерсисянца. М., 2000.

3. История политических и правовых учений /Под ред. О.Э.Лейста. М.,1997.

4. Макиавелли Н. Избранные сочинения. М., 1982.

5. Тарасов Е.Н. Государство как институт политической системы//Социально-политический журнал. 1994, №1-2

6. Политология. Учебник /Под ред. А.Н. Нысанбаева. Алматы, 1997.

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары (3 тақырып)

1. Тақырып бойынша көрсетілген әдебиеттерді оқып білу.

2. Берілген тақырыптардың біріне реферат дайындау.

4-тақырып. Билік саяси феномен ретінде – 1 сағат

Жоспар

1. Билік ұғымы. Билік туралы тұжырымдамалар. қызметтері және жіктелуі;

2. Биліктің құрылымы: билік институттары, қызметтері, биліктің негіздері және қорлары.

3. Легитимдік ұғымы. Биліктің легитимдігінің түрлері.

Рефераттар тақырыптары

1. Билік және оппозиция.

2. Қазақстан Республикасындағы билік пен оппозицияның өзара қарым-қатынасының тетіктері.

Ұсынылатын әдебиеттер

1. ҚР. Конституциясы. Алматы, 1997.

2. Пугачев В.П., Соловьев А.И. Введение в политологию. М., 1997.

3. Джунусова Ж.Х., Булуктаев Ю.Ю., Акимова А.М. Введение в политологию. Алматы, 1998.

4. Основы политологии. Курс лекций. Алматы, 1995

5. Основы политологии: Курс лекций /Под ред. Пугачева В.П. М., 1992.

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары(4 тақырып)

1. Тақырып бойынша көрсетілген әдебиеттерді оқып білу.

2. Рефераттарды талқылауға дайындалу.

5 -тақырып. Әлеуметтік-этникалық қауымдастықтар және ұлттық саясат – 1 сағат

Жоспар

1. Ұлттық мәселе және оның құрылымы.

2. Этносаралық консенсустың қазақстандық моделі.

Рефераттар тақырыптары

1. Ұлттық саясат - мемлекеттік саясаттың маңызды құрамдас бөлігі.

2. Қазақстан халқының Ассамблеясы - жүйелі қоғамдық-саяси институт.

Ұсынылатын әдебиеттер

1. Назарбаев Н.А. «Қазақстан-2030». Ел Президентінің Қазақстан халқына жолдауы. Алматы. 1997.

2. Назарбаев Н.А. Тарих толқынында. Алматы, 1999.

3. Назарбаев Н.А. Стратегия независимости. Алматы, 2003.

4. Нысанбаев А.Н. и др. Политология. Учебник. Алматы, 2002.

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары(5 тақырып)

1. Дәптерге «этнос», «ұлт», «ұлттық мәселе» ұғымдарын жазу.
2. Дәптерге «Қазақстан-2030» Стратегиясынан қазақстандық қоғамның консолидациясының факторларын жазу.

6 – тақырып. Қоғамның саяси жүйесі. Мемлекет және азаматтық қоғам. Саяси режимдер – 2 сағат

Жоспар

7. Қоғамның саяси жүйесі туралы ұғым.
8. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінің өзегі ретінде.
9. Азаматтық қоғам және құқықтық мемлекет ұғымы.
10. ҚР азаматтық қоғам және құқықтық мемлекетті қалыптастыру проблемалары.
11. Саяси режимдер ұғымы және типтері.

Рефераттар тақырыптары

1. ҚР саяси жүйесін реформалау проблемалары.
2. Саяси жүйе шеңберінде қоғам мен биліктің өзара әрекет етуінің тетіктері.
3. «Қазақстан-2030» Стратегиясы құқықтық мемлекет құру мәселесі жөнінде.

Ұсынылатын әдебиеттер

4. ҚР Конституциясы. (өзгерістер және толықтыруларымен). Алматы, 2008.
5. Н.Назарбаев. Қазақстанның егемен мемлекет ретіндегі қалыптасуы мен дамуының стратегиясы. Алматы, 1992.
6. Н.Назарбаев. Осмысление пройденного и дальнейшее демократическое реформирование общества. //Казахстанская правда, 1995, 1 июля.
5. Жамбылов, Д. А. Саясаттану: оқулық Алматы: Жеті жарғы, 2008.
12. Баймұханов, Е. М. Саясаттану негіздері: оқу құралы Қарағанды: ҚарМТУ, 2005.

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары(6 тақырып)

4. Тақырып бойынша көрсетілген әдебиеттерді оқып білу.
5. Дәптерге қоғамның саяси жүйесін классификациялаудың негізгі түрлерін жазу.
6. ҚР Конституциясының мәтінімен жұмыс. (бөлімдер: Президент, Парламент, Үкімет, Конституциялық Кеңес).

7-тақырып. Саяси партиялар және қоғамдық қозғалыстар – 1 сағат

Жоспар

2. Саяси партия ұғымы, Саяси партиялардың мақсаты, міндеттері және қызметі.
3. Партиялық жүйе ұғымы. Партиялық жүйенің классификациясы.
4. Қоғамдық ұйымдар мен қозғалыстар.
5. Қазақстандағы партиялық жүйесінің ерекшеліктері мен бағыттары.

Рефераттар тақырыптары

1. ҚР. жастардың қоғамдық-саяси қозғалыстары.
2. Қоғамның саяси жүйесіндегі қысым көрсету (лобби) топтары.
3. Саяси партиялар генезисінің негізгі кезеңдері.

Ұсынылатын әдебиеттер

1. Сейдуманов С. Феномен многопартийности в Казахстане. Алматы, 1997.
2. ҚР саяси партиялар туралы Заңы. Астана, 2004.

3. Джунусова Ж.Х., Булуктаев Ю.Ю., Акимова А.М. Введение в политологию. Алматы, 1998.
4. Булуктаев Ю.О., Чеботарев А.Е. Политические партии. Алматы, 2004.
5. Рахымбаева А.С. Саясаттану. Дәрістер жинағы. Астана, 2006.

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары (7 тақырып)

1. ҚР жетекші саяси партиялардың бағдарламалық және жарғылық құжаттарымен танысу.
2. «Мен – партия мүшесімін ... » деген тақырыпта пікірталасқа дайындалу.
3. Берілген тақырыптардың біріне реферат жазу.

8 – тақырып. Егемен Қазақстанның саяси проблемалары – 1 сағат

Жоспар

1. ҚР егемендігінің қалыптасу кезеңдері мен проблемалары.
2. ҚР ұлттық идея және мемлекеттік идеология.

Рефераттар тақырыптары

1. Этносаралық келісім – ҚР ішкі саяси тұрақтылығының кепілі.
2. Қазіргі заманғы мемлекеттердегі ұлттық идея: салыстырмалы талдау.

Ұсынылатын әдебиеттер

1. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Саясаттану. Алматы, 2005.
2. Назарбаев Н.А. Стратегия независимости. Алматы, Атамұра, 2003.
3. Баймұханов, Е. М. Саясаттану негіздері: оқу құралы Қарағанды: ҚарМТУ, 2005.
4. Жамбылов Д. А. Саясаттану: оқулық Алматы: Жеті жарғы, 2008.
5. Ретивых А.В. Казахстан на стыке веков. Историческая роль Президента РК Н.А. Назарбаева в формировании геополитической стратегии государства. Алматы: Ғылым, 2000.
6. «Қазақстан -2030» стратегиясы. // Егемен Қазақстан, 1997, 13 қазан

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары(8 тақырып)

1. Дәптерге «ҚР егемендігі қалыптасуының негізгі кезеңдері» тақырыбына кесте құрастыру.
2. «Ішкі саяси тұрақтылық: факторлары мен проблемалары» тақырыбына пікірталасқа дайындалу.

9-тақырып. Қоғамды демократияландыру және саяси жаңарту. Саяси технологиялар. Саяси болжау – 1 сағат

Жоспар

1. Демократияның тарихи формалары. Демократияның қазақстандық моделінің қалыптасу мәселелері.
2. Саяси технологиялар ұғымы және типтері.
3. Саяси болжау: ұғымы, мәні, ерекшеліктері.

Рефераттар тақырыптары

Қазақстан қоғамын демократияландыру мәселелері.

Қазіргі демократиядағы бұқара халықтың ролі.

Саяси жаңғырту Қазақстан қоғамының қазіргі кезеңінің бағыттары контекстінде.

Қазіргі Қазақстандағы саяси болжамның жағдайы және мәселелері.

Ұсынылатын әдебиеттер

1. ҚР Конституциясы. Алматы, 2008.
2. Пугачев В.П., Соловьев А.И. Введение в политологию. М., 1997.
3. Джунусова Ж.Х., Булуктаев Ю.Ю., Акимова А.М. Введение в политологию. Алматы, 1998.
4. Бижанов А. Мемлекеттік саясаттың стратегиялық басым бағыттары- баянды даму кепілі // Ақиқат, 2002, №12.
5. Рахымбаева А.С. Саясаттану. Дәрістер жинағы. Астана, 2006.
6. Тоқтыбеков Ә. Аймақтағы мемлекеттік қызмет //Ақиқат, 2002,№ 12
7. Жүкеш К. Егемендік пен тәуелсіздік бір тарихи оқиғаның екі сатысы //Саясат,2002,№6

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары(9 тақырып)

3. Дәптерге ҚР Конституциясынан адам құқықтары мен ҚР азаматтарының құқықтарын жазу.

4. Берілген тақырыптардың біріне қалауы бойынша реферат жазуға дайындалу.

10 – тақырып. Саяси процесс и саяси қызмет – 1 сағат

Жоспар

1. Саяси процесс ұғымы, оның мәні, негізгі сипаттамасы.
2. Саяси қызмет және саяси мінез-құлық .

Рефераттар тақырыптары

1. Саяси процестің типологиясы.
2. Саяси мінез-құлық формалары. Саяси мінез-құлықтағы стихиялық және ұйымдасқан әлеуметтік топтардың ара қатынасы.

Ұсынылатын әдебиеттер

5. Гаджиев К.С. Введение в политическую науку. М., 1997г.
6. Политология. Курс лекций под ред.Марченко М.Н. М., 2003.
7. Санистебан Л.С. Основы политической науки. М.. 1992.

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары (10 тақырып)

3. Дәптерге саяси процестердің негізгі типтерін, олардың сипаттамаларын, саяси қызмет түрлерін жазу.

4. Жастардың саяси мінез-құлықтарының мотивациясы және ерекшеліктері жайындағы әңгімеге дайындалу.

11-тақырып. Саяси сана және саяси мәдениет – 1 сағат

Жоспар

1. Саяси сананың мәні мен құрылымы.
2. Саяси мәдениет ұғымы, қызметі және типтері.
3. Саяси әлеуметтену ұғымы.

1. Қазіргі қазақстандық саяси мәдениет пен ҚР-дағы әлеуметтену проблемаларының ерекшеліктері.

Рефераттар тақырыптары

1. Саяси мәдениеттің негізгі тұжырымдамалары.
2. Қазіргі жағдайда жастардың саяси мәдениетін қалыптастырудың ерекшеліктері.
3. Жастардың қазіргі таңда саяси процеске қатысу түрлері.

Ұсынылатын әдебиеттер

1. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Саясаттану. Алматы, 2005.
2. Жамбылов, Д. А. Саясаттану: оқулық Алматы: Жеті жарғы, 2008.
3. Назарбаев Н.А. Историческая память, национальное согласие и демократические реформы – гражданский выбор народа Казахстана //Мысль, 1997, № 7
4. Гаджиев К.С. Политическая наука. М., 1995.
5. Панарин А.С. Введение в политологию. М., 1997
6. Шалабаев Ж. Политическая культура и ценности общества. //Мысль, 1995, № 5

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары (11 тақырып)

3. Дәптерге саяси мәдениеттің жіктелуі мен олардың сипаттамаларын жазу.
4. Дәптерге «Саяси мәдениет типтері» тақырыбында кесте толтыру.

12-тақырып. Саяси элита и саяси көшбасшылық – 1 сағат

Жоспар

1. Саяси элита ұғымы.
2. Саяси көшбасшылықтың типологиясы.
3. Саяси көшбасшылық институты және қазіргі Қазақстандағы саяси элита.

Рефераттар тақырыптары.

1. Бюрократия саяси феномен ретінде.
2. Михельстің тұжырымдамасындағы «Железный закон олигархических тенденций»

Ұсынылатын әдебиеттер.

1. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Саясаттану. Алматы, 2005.
2. Жамбылов, Д. А. Саясаттану: оқулық Алматы: Жеті жарғы, 2008.
3. Пугачев В.П., Соловьев А.И. Политология. Учебное пособие. М., 2002.
4. Политология. Курс лекций под ред.Марченко М.Н. М., 2003.
5. Ретивых А.В. Казахстан на стыке веков. Историческая роль Президента РК Н.А. Назарбаева в формировании геополитической стратегии государств. Алматы, 2000.

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары(12 тақырып)

1. Курс бойынша әдебиеттермен жұмыс жасау.
2. Дәптерге саяси көшбасшылықтың табиғаты жайында түсінік беретін негізгі тұжырымдамаларды жазу.

13 – тақырып. Дүниежүзілік саясат және халықаралық қатынастар. Қазіргі заманның жаһандық проблемалары – 1 сағат

Жоспар

1. Дүниежүзілік саясат ұғымы.
2. Халықаралық қатынастар жүйесі. Халықаралық қатынастардың субъектілері.
3. Халықаралық саяси институттар.
4. Қазіргі таңдағы жаһандық проблемалар ұғымы, типтері.

Рефераттар тақырыптары

1. Қазақстанның қазіргі кездегі сыртқы саясатының негізгі векторлары.
2. Қазақстан Республикасы халықаралық қатынастар жүйесінде.

3. Қазақстан қазіргі жаһандық проблемалар жүйесінде.

Ұсынылатын әдебиеттер

1. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Саясаттану. Алматы, 2005.
2. Матвеевкова Л.Г., Аманжолова М.К. Основы политологии: учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2008.
3. Пугачев В.П., Соловьев А.И. Введение в политологию. М., 1997.

СӨЖ арналған бақылау тапсырмалары

1. Тақырыпқа арналған әдебиеттерді оқу.
2. Дәптерге ҚР қатысатын негізгі халықаралық ұйымдарды жазу: құрылған уақыты, қызмет ету саласы, оған ҚР қай уақыттан бері қатысады.

5. Студенттің оқытушымен өздік жұмысының тақырыптық жоспары

СӨЖ тақырыбының атауы	Сабақтың мақсаты	Өткізу формасы	Сабақтың мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер
1 тақырып. Саясаттану – ғылым. Салыстырмалы саясаттану.	Саясаттанудың ғылым ретіндегі ерекшелігін анықтау.	Әңгімелесу	Талқылауға арналған сұрақтар: 1.Саясаттанудың объектісі мен пәнінің ерекшелігі. 2.Салыстырмалы саясаттанудың объектісі мен пәнінің ерекшелігі.	[н.1,2,4,6,7,17,18 к. – 2,7,17]
2. тақырып. Саясат қоғамдық өмір жүйесінде.	Қоғамдық өмір жүйесіндегі саясаттың орнын айқындау.	Пікірталас.	Пікірталасқа арналған сұрақтар: 1.Саясат ұғымы және оның мәні, 2.Саясат және мораль. Саясат және өнер. Саясат және дін.	[н.-1, 2,4,6,17,18; к. – 2,7]
3 тақырып. Саяси ғылымның қалыптасуы мен дамуының негізгі кезеңдері. Қазақстандағы саяси ойлардың тарихы.	Саяси ғылымның қалыптасуы мен дамуының негізгі кезеңдерімен және Қазақстандағы саяси ойлардың тарихымен оқып танысу.	Әдебиеттер мен жұмыс. Конспектілер құру.	Саяси ғылымның қалыптасуы мен дамуының негізгі кезеңдері жайындағы теориялардың өкілдерінің еңбектерін оқып білу.	[н.- 4,5,6,7,15,16, 17, 18,24; к.-2,8,17,22]
4 тақырып. Билік саяси феномен ретінде.	Биліктің мәні мен мазмұнын айқындау, неге билік саясаттың негізгі мазмұны болатынын	Әңгімелесу	Талқылауға арналған сұрақтар: 1. Билік құбылыс ретінде, оның мәні, қызметтері, тұжырымдамалары.	[н.6,7,17,18,20,21; к.-2,5,6,15,22]

	анықтау.		2. Легитимдік ұғымы.	
5 тақырып. Әлеуметтік-этникалық қауымдастық және ұлттық саясат.	1. «Ұлт», «ұлттық саясат» ұғымдарын анықтау. 2. Қазақстанның көпұлтты мемлекет жағдайындағы тұрақтылығының факторларын анықтау.	Берілген сұрақтарды талқылау.	Талқылауға арналған сұрақтар: 1. Ұлттық мәселе ұғымы. 2. Ұлттық саясат мемлекеттік саясаттың бір бөлігі ретінде. 3. Қазақстан халқы этносаяси қауымдастық ретінде. 3.ҚР –дағы конфессиялар диалогы.	[н.-1,7,17,19; қ.-2,,8,10,12]
6 тақырып. Қоғамның саяси жүйесі.	Қоғамның саяси жүйесі ұғымын және оның құрылымын анықтау.	Әдебиеттер мен жұмыс. Конспектілер құру.	Оқып үйренуге арналған сұрақтар: 1. Саяси жүйе ұғымы 2. ҚР саяси жүйесін реформалау мәселелері.	[н.1,4,6,8,15,17,18, 20; қ.-2,3,15,21]
7 тақырып. Саяси режимдер.	Саяси режимдердің негізгі белгілерін анықтау.	Пікірталас.	Екі топқа бөлінген студенттердің бір тобы алдын-ала дайындық бойынша кез-келген бір саяси режимді жақтайды, ал қалған екінші топ олардың жауаптарына сыни тұрғыда баға береді.	[н.1,4,6,7, 8,17,18; қ.-2,10,12,13,22]
8 тақырып. Қоғамның саяси жүйесіндегі қоғамдық-саяси ұйымдар мен қозғалыстар.	Қоғамның саяси жүйесіндегі қоғамдық-саяси ұйымдар мен қозғалыстардың ролін айқындау.	Берілген сұрақтарды талқылау	Оқып үйренуге арналған сұрақтар: 1. Қоғамдық-саяси қозғалыстардың классификациясы. 2. Қазақстандағы қоғамдық-саяси қозғалыстардың ролі.	[н.-1,4,7,17,20; қ.-6,16,20,21]
9 тақырып. Егемен	ҚР негізгі саяси мәселелерімен	Әңгімелесу -пікірталас.	Әңгімелесуге арналған сұрақтар:	[н.-6,7,9,17; қ.-5,6,12,15,21]

Қазақстанның саяси мәселелері.	танысу.		1.ҚР егемендігінің қалыптасуының кезеңдері мен мәселелері. 2. ҚР ұлттық идея.	
10 тақырып. Саяси болжау.	Қазіргі қоғамдағы саяси болжаудың ролін анықтау.	Берілген сұрақтарды талқылау	Талқылауға арналған сұрақтар: 1. Саяси болжау ұғымы, типтері, әдістері. 2. ҚР саяси болжау мәселелері.	[н.-6,7,9; қ.-4,5,6,12,15,16]
11 тақырып. Саяси процесс және саяси іс-әрекет.	Саяси процестің субъектілердің іс-әрекетінің жиынтығы ретіндегі мәнін анықтау.	Пікірталас.	Талқылауға арналған сұрақтар: 1. Саяси процесс ұғымы мен типтері. 2. Саяси мінез-құлқ. 3. ҚР саяси процестер.	[н.3,4,10,15,23,24 қ.-17,19,22]
12 тақырып. Саяси мәдениет.	Саяси мәдениет ұғымы және оның қалыптасу ерекшеліктерін айқындау.	Пікірталас	1. Саяси мәдениет ұғымы. 2. Жастар және саяси әлеуметтену.	[н.7,8,12,15,24,25; қ.- 10,11,14,21]
13 тақырып. Саяси элита және саяси көшбасшылық.	1. Саяси элита ұғымын және оның ролін анықтау, сонымен қатар саяси көшбасшылықтың феноменін анықтау. 2. ҚР президенттік институттың ерекшеліктерін қарастыру.	Әдебиеттер мен жұмыс. Конспектілер құру.	Оқып үйренуге арналған сұрақтар: 1.Элита ұғымы. Элиталардың қызметтері мен типологиясы. 2. ҚР саяси көшбасшылық және саяси элита. 3. ҚР президенттік институт.	[н.2,6,9,17,18,20; қ.10,12,13,20,22]
14 тақырып. Әлемдік саясат және халықаралық қатынастар.	Әлемдік саясат ұғымын, халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін сонымен бірге қазіргі заманғы ғаламдық мәселелерді анықтау.	Әдебиеттер мен жұмыс. Конспектілер құру.	Оқып үйренуге арналған сұрақтар: 1. Әлемдік саясат және халықаралық қатынастар: ұғымы мен мәні. 2. Қазіргі заманғы ғаламдық мәселелер.	[н- 6,8,10,17,22,23; қ-5,12,14,15,16,19]

Ескерту: н. – негізгі әдебиет, қ. – қосымша әдебиет.

6. Межелік бақылау және қорытынды аттестация кезеңінде студенттердің білімдерін бақылауға арналған материалдар

6.1 Бірінші аттестацияның бақылау сұрақтары

1. Саясаттану ғылым ретінде. Саясаттанудың объектісі мен пәні.
2. Заманауи қоғамдағы саясаттанудың атқаратын қызметі.
3. Саясаттанудың әдістері.
4. Ежелгі Шығыстағы саяси ойлар.
5. Платонның саяси көзқарастары.
6. Аристотельдің саяси көзқарастары.
7. Ертедегі Римдегі саяси ойлар. Цицеронның көзқарастары.
8. Арабтық ортағасырлық саяси ойлар. Әл-Фарабидің, Әл-Ғазалидің, Ибн Халдунның саяси көзқарастары.
9. Европалық ортағасырдағы саяси ойлар (Августин Блаженный мен Фома Аквинскийдің көзқарастары).
10. Николло Макиавеллидің саяси көзқарастары.
11. Шарль Монтескьенің саяси көзқарастары.
12. Утопиялық социализмнің саяси доктринасы (Т. Мор, Т. Кампанелла).
13. Марксизмнің саяси тұжырымдамасы.
14. XIX ғасырдағы саяси ойлар (Г. Спенсер, Л. Гумплович).
15. А. Бентлидің «қызығушы топтар» теориясы.
16. И. Шумпетердің «Демократияның жаңа теориясы».
17. Р. Дальдің плюралистік демократия теориясы.
18. М. Вебердің мемлекеттік бюрократия теориясы.
19. Қазақ ағартушыларының саяси көзқарастары (Абай, Ш. Уәлиханов, Ы. Алтынсарин).
20. XX ғасырдың басындағы қазақ либералды интеллигенциясының саяси көзқарастары (Ә. Бөкейханов, А. Байтұрсынов, М. Дулатов).
21. Саясаттың табиғатын анықтаудағы негізгі тәсілдер.
22. Саяси қатынас ұғымы. Саяси қатынастың субъектілері мен объектілері.
23. Билік ұғымы және ол туралы негізгі тұжырымдамалар.
24. Саяси билік ұғымы және белгілері.
25. Саяси биліктің қызметтері.
26. Мемлекеттік биліктің белгілері. Мемлекеттік биліктің негіздері және қорлары.
27. Биліктің бөліну теориясының мәні (Джон Локк, Шарль Монтескье).
28. Легитимдік ұғымы. Легитимдікті құқықтық және прагматикалық ұғыну.
29. Легитимдіктің типтері.
30. Оппозиция ұғымы. Оппозицияның типтері.

6.2 Екінші аттестацияның бақылау сұрақтары

1. Қоғамның саяси жүйесі ұғымы және құрылымы.
2. Қоғамның саяси жүйесінің қызметтері.
4. Қоғамның саяси жүйесінің типологиясы.
5. Г. Алмондтың саяси жүйені классификациялауы.

6. Егемендік жағдайындағы Қазақстан Республикасының саяси жүйесін дамытудың негізгі бағыттары.
7. Мемлекет ұғымы. Мемлекеттің белгілері.
8. Мемлекеттің қызметі.
9. «Қазақстан 2030» Стратегиясы кәсіптік мемлекетті қалыптастыру жайында.
10. Мемлекеттің пайда болуы жайындағы негізгі теориялар.
11. Мемлекеттік басқару формалары.
12. Мемлекеттік құрылым формалары.
13. Биліктің бөлінуі – құқықтық мемлекеттің принципі.
14. Саяси режим: ұғымы және типтері.
15. Демократиялық саяси режимнің негізгі сипаттамалары.
16. Авторитарлық саяси режим: ұғымы, белгілері.
17. Тоталитарлық саяси режим: ұғымы, белгілері, негізгі сипаттамалары.
18. Саяси партиялар ұғымы мен генезисі.
19. Саяси партиялардың қызметтері.
20. Саяси партиялардың классификациясы.
21. Демократиялық, тоталитарлық және авторитарлық партиялардың белгілері.
22. Партиялық жүйе туралы ұғым. Партиялық жүйенің түрлері.
23. ҚР саяси партиялардың орны мен ролі. ҚР негізгі партиялар.
24. Қоғамдық-саяси қозғалыстардың қоғамның саяси жүйесіндегі орны мен ролі.
25. Қазақстан Республикасындағы азаматтық және қоғамдық-саяси қозғалыстар
26. Қоғамның саяси жүйесіндегі қысым көрсету топтары.
27. Қазақстандағы парламентаризмнің дамуы. Заң шығарушы билікті қалыптастырудың құрылымы мен тәртібі.
28. ҚР Конституциясы жергілікті және өзін-өзі басқару органдары туралы.
29. ҚР Конституциясы атқарушы биліктің құрылымы мен қызметі туралы.
30. Демократия ұғымы. Демократияның белгілері.
31. Либералдық демократия моделі: ұғымы және белгілері.
32. Демократияның ұжымдық моделі: ұғымы және белгілері.
33. Демократияның плюралистік моделі: ұғымы және белгілері.
34. Тура (идентитарлы) демократия: ұғымы, сипаттамалары.
35. Репрезентативті (өкілдік) демократия: ұғымы, сипаттамалары.
36. Сайлау жүйесі ұғымы және оның түрлері.
37. Мажоритарлық сайлау жүйесінің негізгі сипаттамалары.
38. Пропорционалдық сайлау жүйесінің негізгі сипаттамалары.
39. Қазақстан Республикасындағы сайлау жүйесі.
40. Саяси процесс: ұғымы және құрылымы.
41. Саяси процесс түрлері, олардың сипаттамалары.
42. Саяси сана: ұғымы, қызметтері.
43. Саяси мінез-құлық: ұғымы, түрлері.
44. Саяси процесс және саяси жаңғырту.
45. Саяси мәдениет: ұғымы, құрылымы.
46. Саяси мәдениеттің қызметтері.
47. Саяси мәдениеттің патриархалдық, азаматтық, қоғамшылдық түрлерінің негізгі белгілері.

48. Индустрияға дейінгі, тоталитарлық, европалық-континентальдық, және англо-американдық саяси мәдениеттердің негізгі белгілері.
49. Қазақстанның саяси мәдениеті: жай-күйі және дамытудың перспективалары.
50. Саяси элита ұғымы, атқаратын қызметі.
51. Элиталардың классикалық теориясы (Г. Моска, В. Парето).
52. Саяси көшбасшылықтың типологиясы.
53. Саяси көшбасшылықтың негізгі тұжырымдамалары.
54. Саяси болжау ұғымы, принциптері, типтері.

Емтихан сұрақтары

1. Саясаттану ғылым ретінде. Саясаттанудың объектісі мен пәні.
2. Заманауи қоғамдағы саясаттанудың атқаратын қызметі.
3. Саясаттанудың әдістері.
4. Ежелгі Шығыстағы саяси ойлар.
5. Платонның саяси көзқарастары.
6. Аристотельдің саяси көзқарастары.
7. Ертедегі Римдегі саяси ойлар. Цицеронның көзқарастары.
8. Арабтық ортағасырлық саяси ойлар. Әл-Фарабидің, Әл-Газалидің, Ибн Халдунның саяси көзқарастары.
9. Европалық ортағасырдағы саяси ойлар (Августин Блаженный мен Фома Аквинскийдің көзқарастары).
10. Николло Макиавеллидің саяси көзқарастары.
11. Шарль Монтескьенің саяси көзқарастары.
12. Утопиялық социализмнің саяси доктринасы (Т. Мор, Т. Кампанелла).
13. Марксизмнің саяси тұжырымдамасы.
14. ХІХ ғасырдағы саяси ойлар (Г. Спенсер, Л. Гумплович).
15. А. Бентлидің «қызығушы топтар» теориясы.
16. И. Шумпетердің «Демократияның жаңа теориясы».
17. Р. Дальдің плюралистік демократия теориясы.
18. М. Вебердің мемлекеттік бюрократия теориясы.
19. Қазақ ағартушыларының саяси көзқарастары (Абай, Ш. Уәлиханов, Ы. Алтынсарин).
20. ХХ ғасырдың басындағы қазақ либералды интеллигенциясының саяси көзқарастары (Ә. Бөкейханов, А. Байтұрсынов, М. Дулатов).
21. Саясаттың табиғатын анықтаудағы негізгі тәсілдер.
22. Саяси қатынас ұғымы. Саяси қатынастың субъектілері мен объектілері.
23. Билік ұғымы және ол туралы негізгі тұжырымдамалар.
24. Саяси билік ұғымы және белгілері.
25. Саяси биліктің қызметтері.
26. Мемлекеттік биліктің белгілері. Мемлекеттік биліктің негіздері және қорлары.
27. Биліктің бөліну теориясының мәні (Джон Локк, Шарль Монтескье).
28. Легитимдік ұғымы. Легитимдікті құқықтық және прагматикалық ұғыну.
29. Легитимдіктің типтері.
30. Оппозиция ұғымы. Оппозицияның типтері.

31. Қоғамның саяси жүйесі ұғымы және құрылымы.
32. Қоғамның саяси жүйесінің қызметтері.
33. Қоғамның саяси жүйесінің типологиясы.
34. Г. Алмондтың саяси жүйені классификациялауы.
35. Егемендік жағдайындағы Қазақстан Республикасының саяси жүйесін дамытудың негізгі бағыттары.
36. Мемлекет ұғымы. Мемлекеттің белгілері.
37. Мемлекеттің қызметі.
38. «Қазақстан 2030» Стратегиясы кәсіптік мемлекетті қалыптастыру жайында.
39. Мемлекеттің пайда болуы жайындағы негізгі теориялар.
40. Мемлекеттік басқару формалары.
41. Мемлекеттік құрылым формалары.
42. Биліктің бөлінуі – құқықтық мемлекеттің принципі.
43. Құқықтық мемлекет: ұғымы және белгілері.
44. Саяси режим: ұғымы және типтері.
45. Демократиялық саяси режимнің негізгі сипаттамалары.
46. Авторитарлық саяси режим.
47. Тоталитарлық саяси режим.
48. Саяси партиялар ұғымы мен генезисі.
49. Саяси партиялардың қызметтері.
50. Саяси партиялардың классификациясы.
51. Демократиялық, тоталитарлық және авторитарлық партиялардың белгілері.
52. Партиялық жүйе туралы ұғым. Партиялық жүйенің түрлері.
53. ҚР саяси партиялардың орны мен ролі. ҚР негізгі партиялар.
54. Қоғамдық-саяси қозғалыстардың қоғамның саяси жүйесіндегі орны мен ролі
55. Қазақстан Республикасындағы азаматтық және қоғамдық-саяси қозғалыстар
56. Қоғамның саяси жүйесіндегі қысым көрсету топтары.
57. Қазақстандағы парламентаризмнің дамуы. Заң шығарушы билікті қалыптастырудың құрылымы мен тәртібі.
58. ҚР Конституциясы жергілікті және өзін-өзі басқару органдары туралы.
59. ҚР Конституциясы атқарушы биліктің құрылымы мен қызметі туралы.
60. Демократия ұғымы. Демократияның белгілері.
61. Либералдық демократия моделі: ұғымы және белгілері.
62. Демократияның ұжымдық моделі: ұғымы және белгілері.
63. Демократияның плюралистік моделі: ұғымы және белгілері.
64. Тура (идентитарлы) демократия: ұғымы, сипаттамалары.
65. Репрезентативті (өкілдік) демократия: ұғымы, сипаттамалары.
66. Сайлау жүйесі ұғымы және оның түрлері.
67. Мажоритарлық сайлау жүйесінің негізгі сипаттамалары.
68. Пропорционалдық сайлау жүйесінің негізгі сипаттамалары.
69. Қазақстан Республикасындағы сайлау жүйесі.
70. Саяси процесс: ұғымы және құрылымы.
71. Саяси процесс түрлері, олардың сипаттамалары.
72. Саяси сана: ұғымы, қызметтері.
73. Саяси мінез-құлық: ұғымы, түрлері.

74. Саяси процесс және саяси жаңғырту.
75. Саяси мәдениет: ұғымы, құрылымы.
76. Саяси мәдениеттің қызметтері.
77. Саяси мәдениеттің патриархалдық, азаматтық, қоғамшылдық түрлерінің негізгі белгілері.
78. Индустрияға дейінгі, тоталитарлық, европалық-континентальдық, және англо-американдық саяси мәдениеттердің негізгі белгілері.
79. Қазақстанның саяси мәдениеті: жай-күйі және дамытудың перспективалары.
80. Саяси элита ұғымы, атқаратын қызметі.
81. Элиталардың классикалық теориясы (Г. Моска, В. Парето).
82. Саяси көшбасшылықтың типологиясы.
83. Саяси көшбасшылықтың негізгі тұжырымдамалары.
84. Саяси болжау ұғымы, принциптері, типтері.
85. Дүниежүзілік саясат ұғымы. Геосаясат, ұлттық мүдде, ұлттық қауіпсіздік.
86. Заманауи халықаралық қатынастардың негізгі бағыттары.
87. Қазақстан халықаралық қатынастар жүйесінде. Қазақстан және халықаралық ұйымдар.
88. «Қазақстан 2030» Стратегиясы ұлттық қауіпсіздік туралы.
89. Жаһандану ұғымы. Заманауи ғаламдық проблемалардың сипаттамалары.
90. Қазақстан Республикасы егемендігінің қалыптасу кезеңдері.

Емтихан билеттері

1 билет

1. Платонның саяси көзқарастары.
2. Билік ұғымы. Билік туралы негізгі тұжырымдамалар.
3. Егемендік - бұл
4. Мемлекеттің органикалық теориясы жасалды .....

2 билет

1. Саяси қатынастар ұғымы. Саяси қатынастардың субъектісі мен объектісі.
2. Саяси партиялардың классификациясы.
3. Легитимдік – бұл
4. Мемлекет және билік туралы діни-мифологиялық көзқарас тән .....

3 билет

1. Ежелгі Шығыстағы саяси көзқарастар.
2. Қазақстан Республикасының егемендік жағдайындағы саяси дамуының негізгі тенденциялары.
3. Саяси мәдениет - бұл
4. Партияның қоғамдағы танымалдылығы мен оның Парламенттегі орнын қамтамасыз ететін сайлау жүйесі –

4 билет

1. Легитимдік ұғымы. Легитимдіктің түрлері.
2. Саяси жүйенің қызметі.
3. Революция – бұл

4. Мемлекеттің пайда болуы жайындағы әлеуметтік-экономикалық теория жасалды -

5 билет

1. Ежелгі Римдегі саяси-құқықтық ойлар. Цицеронның көзқарастары.
2. Саяси мәдениет: ұғымы, құрылымы.
3. Қоғамның саяси жүйесі – бұл
4. Қазақстан Республикасындағы Конституциялық бақылау органы – бұл

6 билет

1. Қазіргі қоғамдағы саясаттанудың қызметі.
2. Тура (идентитарлық) демократия: ұғымы, сипаты.
3. «Демократияның жаңа теориясының» авторы.....
4. Басқару формасы – бұл

7 билет

1. Репрезентативтік (өкілдік демократия): ұғымы, сипаты.
2. Саяси биліктің қызметі.
3. Мемлекеттік бюрократия теориясының авторы.....
4. Мемлекетті егеменді басқарушы мен бағынушының арасындағы келісімнің нәтижесі деп қарастыратын тұжырымдама – бұл

8 билет

1. Саясаттану ғылым ретінде. Саясаттанудың объектісі мен пәні.
2. Сайлау жүйесі ұғымы. Сайлау жүйесінің түрлері.
3. Биліктің бөліну теориясының авторы .....
4. Билікті еркін бәсеке нәтижесі деп қарастыратын саяси партиялар – бұл
.....

9 билет

1. Ортағасырлық арабтардағы саяси ойлар. Әл-Фараби, Әл-Ғазали, Ибн-Халдунның саяси ойлары.
2. Демократия ұғымы. Демократияның белгілері.
3. Саяси режим – бұл .....
4. Саясаттану жеке ғылым ретінде ..... рәсімделеді.

10 билет

1. Саяси партиялардың қызметі.
2. Мемлекеттік биліктің белгілері. Мемлекеттік биліктің негіздері және қорлары.
3. Мемлекеттің органиескалық теориясының авторы.....
4. Саясаттың негізгі мазмұны – бұл .....

11 билет

1. Элиталардың классикалық теориясы (Г.Моска, В.Парето).
2. Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам: ұғымы, сипаты.
3. Мемлекеттегі ең жоғарғы билік белгісі – бұл .....
4. Демократияның либералдық моделіндегі саясаттың алғашқы субъектісі – бұл .....

12 билет

1. Никколо Макиавеллидің саяси көзқарастары.
2. Оппозиция ұғымы. Оппозиция түрлері.
3. Мемлекеттік құрылым формалары – бұл ...
4. Элиталардың классикалық теориясының авторлары ....

13 билет

1. Аристотельдің саяси көзқарастары.
2. Саяси мәнез-құлық: ұғымы, түрлері.
3. Демократия – бұл ...
4. Мемлекеттің территориялық бірлігінің заңдық дербестігін қамтамасыз ететін мемлекеттік құрылым формасы – бұл ...

14 билет

1. Саясаттанудың әдістері.
2. Саяси партиялар ұғымы және типтері.
3. Қазақстан Республикасындағы жергілікті атқарушы билік – бұл ...
4. Сайлау процесін нарықтық процесс түрінде қарастыратын теория – бұл ...

15 билет

1. Қоғамның саяси жүйесі ұғымы және құрылымы.
2. Қоғамдық-саяси қозғалыстардың саяси жүйедегі орны мен ролі.
3. Қазақстан Республикасындағы жергілікті өкілдік орган - бұл ...
4. Саяси жүйе теориясы жасады .....

16 билет

1. Саяси билік ұғымы және белгілері.
2. Пропорционалдық сайлау жүйесінің негізгі сипаты.
3. Қазақстан Республикасындағы заң шығару органы – бұл ...
4. Билікті басқарушы мен бағынушының арасындағы қатынастардың ерекше типі ретінде қарастыратын тұжырымдама – бұл ...

17 билет

1. Партиялық жүйе ұғымы. Партиялық жүйе түрлері.
2. Утопиялық социализмнің саяси доктринасы (Т.Мор, Т.Кампанелла).
3. Қазақстан Республикасындағы жоғарғы атқарушы орган – бұл ...
4. Мемлекеттің күштеу теориясының авторы – бұл ...

18 билет

1. XX ғасыр басындағы Қазақ либералды интеллигенциясының саяси көзқарастары XX ғасыр (А.Байтұрсынов, А.Бөкейханов, М.Дулатов).
2. Авторитарлық саяси режим: ұғымы, белгілері.
3. Сайлауға ҚР Парламенті мәжілісінің көпшілік депутаттарын қатыстыратын сайлау жүйесі ....
4. Мемлекеттің пайда болуын құдайдың қалауы арқылы түсіндіретін тұжырымдама – бұл ...

19 билет

1. Шарль Монтескьенің саяси көзқарастары.
2. Мемлекет ұғымы. Мемлекеттің белгілері.
3. Сайлау жүйесі – бұл

4. XX ғасыр басындағы Қазақ либералды интеллигенциясының өкілдері – бұлар .....

20 билет

1. Адам мен азаматтың құқығы мен бостандығы туралы ҚР Конституциясы.
2. Мемлекеттік құрылым формалары.
3. ҚР Президентін сайлауға қолданылатын сайлау жүйесі .....
4. Сайлау процесін ұйымдастыруға қатысатын партиялар ..... деп аталады.

21 билет

1. Қазақстан Республикасындағы сайлау жүйесі.
2. Саясаттың табиғатын анықтаудағы негізгі әдістер.
3. Мемлекет – бұл ....
4. Демократияның патерналистік моделіндегі саясаттың алғашқы субъектісі – бұл ....

22 билет

1. Тоталитарлық саяси режим.
2. Қоғамдық-саяси ұйымдар мен қозғалыстардың түрлері.
3. Партиялық жүйе - бұл ...
4. Демократияның плюралистік моделіндегі саясаттың алғашқы субъектісі – бұл ....

23 билет

1. Биліктің бөліну теориясы: мазмұны, негізгі моделдері (Д. Локк, Ш. Монтескье).
2. Саяси жетекшіліктің типтері.
3. Платонның идеалды мемлекеті – бұл ...
4. Өкілдік демократия – бұл ...

24 билет

1. Саяси жүйенің типологиясы.
2. «Қазақстан-2030» стратегиясы ұлттық қауіпсіздік туралы.
3. Саяси сана – бұл ....
4. Мемлекетті бұқара халықтың басқаруға қабілетсіздігі ұғымынан шығатын теория – бұл ....

25 билет

1. Саяси режим: ұғымы, типтері.
2. Саяси процестер түрлері, олардың сипаты.
3. Саяси әлеуметтену – бұл ...
4. Саяси ойлардағы заңдық дәстүрдің дамуы ..... басталады.

26 билет

1. ҚР. Саяси партиялардың орны мен ролі. ҚР. негізгі партиялар.
2. Саяси мәдениет қызметі.
3. Утопиялық социализм теориясының авторлары .....
4. Тура демократия – бұл ...

27 билет

1. Мемлекеттік басқару формалары.
2. Саяси процесс және жаңғырту.
3. Қоғамдық келісім теориясының авторлары .....
4. Дәстүрлі көшбасшы – бұл ...

28 билет

1. Мемлекеттің пайда болуы туралы теориялар.
2. Саяси жетекшілік туралы негізгі теориялар.
3. Геосаяси - бұл...
4. Монархияның республикадан басты айырмашылығы - бұл...

29 билет

1. Мажоритарлық сайлау жүйесі.
2. «Қазақстан-2030» стратегиясыкәсіби мемлекет қалыптастыру туралы.
3. ҚР. Конституциясы қабылданды .....жылы.
4. Рационалды-легальды жетекші – бұл .....

30билет

1. Қазақстан халықаралық катынастар жүйесінде. Қазақстанжәне халықаралық ұйымдар.
2. Қоғамның саяси жүйесіндегі қысым көрсету топтары.
3. Қазақстан Республикасы ..... жылы БҰҰ-на мүше болды.
4. Унитарлық мемлекет – бұл ...

31 билет

1. Әлемдік саясат ұғымы. Геосаяси, ұлттықмүдде, ұлттық қауіпсіздік.
2. Демократиялық саяси режимнің негізгі сипаты
3. ҚР Тәуелсіздігі туралы заң ... жылы қабылданды.
4. Федерация – бұл....

32 билет

1. Ортағасырлық Европадағы саяси ойлар. Августин Блаженный мен Фома Аквинскийдің ілімдері.
2. ҚР егемендігінің қалыптасу кезеңдері.
3. Мемлекеттік биліктің ашықтығы оның ..... білдіреді.
4. Қоғамның барлық саласына бақылау жасауды сипаттайтын саяси режим – бұл ...

33 билет

1. Марксизмнің саяси теориясы.
2. Тоталитарлық саяси режим: ұғымы, негізгі сипаты.
3. Саяси құқыққа мыналар жатады: ...
4. Жалпылық мемлекеттің белгісі ретінде ..... білдіреді.

34 билет

1. XIX ғасырдағы саяси идеялар (Г.Спенсер, Л.Гумплович).

2. Жаһандану ұғымы. Заманауи қоғамдағы жаһандық мәселелер.
3. ҚР. Ұлттық валютасы (теңге) ..... жылы енгізілді.
4. Саяси жүйеде үстем болуға ұмтылатын патриялар – бұл ...